

**PARTICIPÁCIA A EU DIMENZIA
EUROCHILD – DETI
V DOBE
COVID 19**

PARTICIPÁCIA – ESENCIA DEMOKRACIE

- **Právo - Duch dohovoru o právach dieťaťa č. 12**
- **Ekonomický záujem**
- **Príležitosť – umožniť ju**
- **Dať priestor - s ohľadom na deti**
- **Zmysel participácie – zmysluplná, efektívna**
- **Podpora vo forme facilitácie**
- **Je to proces**

PREČO?

„Mladí ľudia potrebujú byť vypočutí, niečo dokázať... Inak sa obrátia k niekomu, kto im túto možnosť ponúkne.“

Christian Picciolini

autor knihy *Romantické násilie* a programu EXIT

HLAVNÉ ZISTENIA k PARTICIPÁCII

31. Výročie Podpisania Dohovoru o právach dieťaťa

DETI – najväčšia a najzraniteľnejšia menšina

Eurochild – sieť národných platforiem členských štátov EU

42 členov, 25 krajín

Každoročne vydáva Eurochild report ako podklad pre prácu európskej komisie a tzv. európskeho semstra

22,5 milióna detí v Európe je ohrozených chudobou – každé štvrté dieťa

EU komisia ďalej čakáva:

15 % nárast chudoby

UNICEF a iné organizácie začínajú hovoriť o „stratenej generácii“

Slovensko - 5 násobný nárast na linkách pomoci –

Ipčko – Internetová poradňa pre mladých

PANDÉMIA A DETI A MLADÍ ĽUDIA

BJA – 26.04.20

Sdílejte

Ve Finsku v pátek pořádali první tiskovou konferenci pro děti. Finské političky na ní odpovídaly na obavy dětí ohledně koronaviru. Na otázky dětí kromě premiérky Sanny Marin odpovídaly ještě další dvě finské političky – ministryně školství Li Andersson a ministryně vědy a kultury Hanna Kosonen. Videokonference byla organizována dětským časopisem Apu Juniory a magazínem Yle.

Goodable
@Goodable

In Norway, Prime Minister Erna Solberg just held a press conference specifically for children.

For half an hour, she and her team answered questions submitted by kids across the country.

She told them it was normal to be scared but that everything would be okay.

#Leadership

Coronavirus outbreak

This article is more than 1 month old

Jacinda Ardern holds special coronavirus press conference for children

New Zealand PM says young people need extra help to understand the pandemic, as country reports 28 cases

AKO DETI A MLADÍ ĽUDIA PREŽÍVALI PANDÉMIU?

<https://dennikn.sk/tema/sprava-z-izolacie/?ref=list>

<https://www.eurochild.org/event/putting-children-at-the-heart-of-europes-recovery/>

PANDÉMIA – COVID 19 - Hlavné zistenia Slovensko

Čo sa dialo počas dištančného vyučovania?

#Dobry Uradnik

Na konci minulého školského roka rozposlalo IVP v spolupráci s NÚCEM dotazníky na všetky základné a stredné školy.¹ Chceli sme zistiť, ako sa školám darilo zvládať výučbu na diaľku a čo by potrebovali na jej skvalitnenie. Z odhadov riaditeľov, riaditeľiek, triednych učiteľov a učiteľiek z celého Slovenska vyplýva, že počas obdobia zatvorených škôl sa do dištančnej výučby ako takej - a tiež do výučby prostredníctvom internetu - nezapojil pomerne vysoký počet žiakov a žiačok.

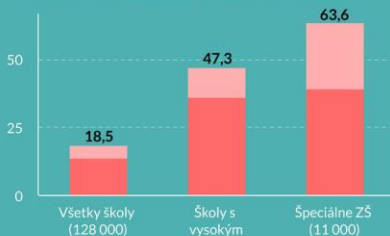
Ide o 7,5 % všetkých žiakov a žiačok.

Problém bol najvýznamnejší najmä v špeciálnych základných školách a v školách s vysokým podielom žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.³

■ Nápočet za školy zapojené do prieskumu (v %)
■ Extrapolácia na celú populáciu (v %)

Problém bol najvýznamnejší najmä v špeciálnych základných školách a v školách s vysokým podielom žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.³

■ Nápočet za školy zapojené do prieskumu (v %)
■ Extrapolácia na celú populáciu (v %)

18,5 % všetkých žiakov a žiačok bolo podľa informácií zo škôl odkázaných na výučbu prostredníctvom papierových pracovných listov, telefonického kontaktu či televízneho vysielania.

1. Dotazník bol určený pre riaditeľov a riaditeľky a pre triednych učiteľov a učiteľky. Návravnosť dotazníkov bola 80 % v prípade základných škôl, 75 % v prípade stredných škôl a 63 % v prípade špeciálnych základných škôl (celkovo z 194 riaditeľov a 15 645 učiteľských dotazníkov).
2. Údaje vychádzajú z informácií z riaditeľských a učiteľských dotazníkov. Riaditeľov a triednych učiteľov sme požiadali, aby odhadli, aký percentuálny podiel žiakov sa vôbec nezapojil do výučby (neúčastňovali sa výučby a nereagovali na zadávané úlohy) a aký percentuálny podiel žiakov sa učil cez internet. Na základe percentuálnych odhadov a administratívnych údajov o počte žiakov je možné vypočítať absolútny počet žiakov bez zapojenia do dištančnej výučby alebo bez výučby cez internet v školách, ktoré sa zúčastnili prieskumu. Počty z údajov IVP extrapolovali na celú žiacku populáciu s ohľadom na relevantné charakteristiky škôl (druh školy a podiel žiakov zo SZP). Pre presnosť v grafoch vizuálne odlišujeme podiel extrapolovaných počtov žiakov a žiačok na celkovom odhade.
3. Kategorizácia podľa zastúpenia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia vychádza z kvartilového rozdelenia škôl podľa tejto charakteristiky. V grafoch uvádzame údaje za všetky druhy škôl, ktoré spadajú z hľadiska podielu žiakov zo SZP do štvrtého, t. j. najvyššieho kvartilu. Pri bežných ZŠ ide o školy, kde je zastúpenie žiakov zo SZP vyššie ako 14,3 %, pri špeciálnych ZŠ vyššie ako 37 % a pri stredných školách vyššie ako 4,4 %.

Kto sa dnes (ne)môže učiť na diaľku?

Pristup k online výučbe

viac ako **32 000**

žiakov a žiačok základných škôl môže byť podľa odhadov bez pripojenia na internet. Spodná hranica odhadu IVP je viac ako 23 000.

60 %

detí z rómskych domácností je bez prístupu k internetu.

Deťom z chudobných majoritných domácností chýba internet v 48 % prípadov a deťom z bežných domácností len v 5 % prípadov.

40 %

detí z chudobných domácností nevlastní smartfón.

Deťi z bežných domácností vlastnia smartfón v 95 % prípadov a deti z rómskych domácností len v 55 % prípadov.

Zabezpečenie základných podmienok na vzdelávanie

takmer **110 000**

detí zo sociálne znevýhodneného prostredia môže byť podľa odhadov z roka 2018 odkázaných na stravu v škole.

V dôsledku zhoršovania ekonomickej situácie domácností je dnes týchto detí pravdepodobne oveľa viac.

44 %

detí vo veku 6 až 11 rokov žije v preplnených domácnostiach.

V domácom prostredí tak nemajú vhodné podmienky a dostatočný priestor na to, aby sa učili.

viac ako **41 000**

detí malo v roku 2018 nárok na podporu vo vzdelávaní z dôvodu zdravotného znevýhodnenia.

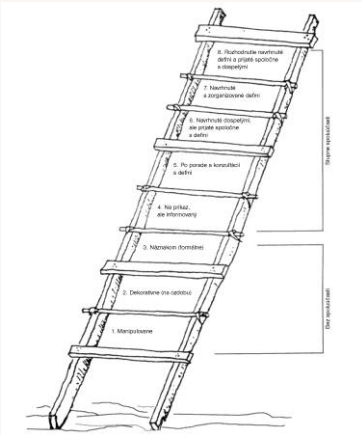
Nemáme údaje o tom, nakoľko sa darí poskytovať pre tieto deti podporu pri dištančnom vzdelávaní.

zdroj: Akov čase krízy zabezpečiť prístup k vzdelávaniu pre všetky deti, IVP (2020)

HLAS DETÍ VO VEREJNÝCH POLITIKÁCH A V SLOVENSKEJ SPOLOČNOSTI

**Čoraz častejšia požiadavka
zakomponovaná aj do medzinárodných
dokumentov**

Bariéry:

- **Skepsa dospelých k schopnosti mladých**
- **Strach zo straty vlastnej autority na strane dospelých**
- **Náročnosť procesu (čas, financie, množstvo energie vložennej do procesu)**

Dôsledok – participácia detí žiadna alebo len veľmi formálna (tokenizmus)

ČO NOVÉ V OBLASTI PARTICIPÁCIE ?

Stratégia SR pre mládež na roky 2021 - 2028

Stratégia inkluzívneho vzdelávania – v procese

Štátny pedagogický ústav – Pracovná skupina nadpredmetového hodnotového vzdelávania

ŠPU, IUVENTA – žiacky poradný výbor -

https://www.ziackyporadnyvybor.sk/?fbclid=IwAR37w1WLX8N33V_mRNspApysPrnzvoJgtI3pF_WZwlcTbXHAtKDMWwLTZA

IUVENTA nové príručky na podporu ŽŠR

<https://www.minedu.sk/iuventa-vydala-nove-prirucky-na-podporu-ziackych-skolskych-rad/?fbclid=IwAR3kqTIVIZvd7OFiG1KubhPk3zgYnwSEImULHXfkCFQODBEjoiYtyoF1qKE>

Eurochild

EU Stratégia pre deti

<https://www.eurochild.org/event/putting-children-at-the-heart-of-europes-recovery/>

**PUTTING CHILDREN
AT THE **HEART** OF
EUROPE'S RECOVERY**

18-19-20 November 2020 - Online event series

[Register Now](#)

In partnership with:

- AMBROSINIUM
- OECD
- plataforma de infancia

HLAVNÉ ODPORÚČANIA pre štáty EU:

1. Stanoviť národné ciele zamerané na zníženie detskej chudoby a na to, aby sa deti stali stredobodom plánov obnovy
2. Zaviesť európsku záruku na dieťa (Child guarantee, aspoň 5% rozpočtu)
3. Podporovať viacrozmerný prístup k riešeniu chudoby detí
4. Udržiavať, posilňovať a rozširovať investície do reinštitucionalizačných reforiem
5. Lepšie zacieliť dostupné zdroje financovania EÚ na deti v núdzi
6. Uznávať deti ako rovnocenných partnerov a umožniť im účasť

HLAVNÉ ODPORÚČANIA SLOVENSKO - 22% detí na Slovensku je v ohrození chudoby

- Vyvarovať sa chaotickým/rozporuplným oznámeniam a zavedeniu opatrení
- Zahrnúť deti do najzraniteľnejších situácií, najmä v segregovaných oblastiach, do sociálnych balíkov a eliminovať zbytočnú byrokráciu pri rozdeľovaní sociálnych dávok od štátu.

Podpora detí a rodín v kontexte COVID-19 z dlhodobého hľadiska

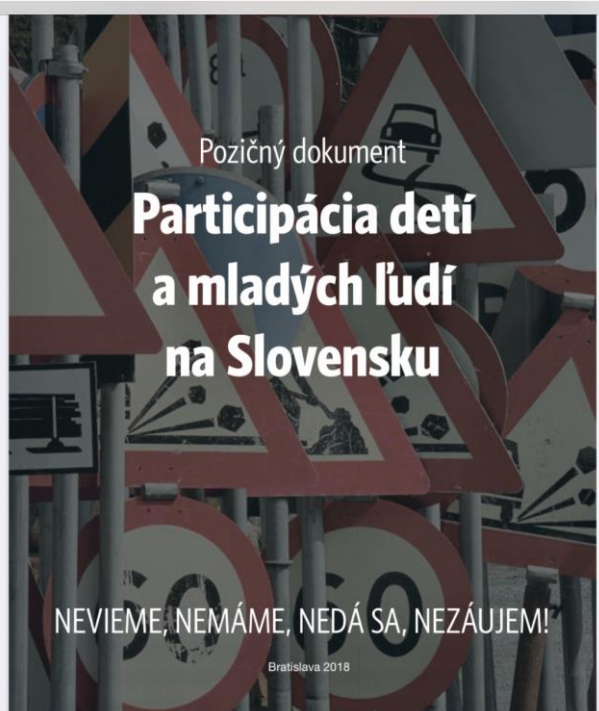
- Poskytovať kvalitné vzdelávanie všetkým deťom za akýchkoľvek okolností prostredníctvom prípravy osobitných opatrení pre deti v zraniteľných situáciách (chudoba, ústavná starostlivosť, deti migrantov ...)
- Zabezpečiť zmysluplnú účasť dieťaťa na rozhodovacích procesoch posunutím chápania dieťaťa ako pasívneho príjemcu k porozumeniu aktívneho spolutvorcu.

Deti v alternatívnej starostlivosti (CiAC):

- Ďalej podporovať rodiny a deti v zraniteľných situáciách cielenými finančnými príspevkami, ako aj ďalším rozvojom a umiestňovaním rodinných poradní do sociálne znevýhodnených oblastí.

NIEČO NA PREČÍTANIE:

→ <http://osf.sk/wp-content/uploads/2018/11/Pozi%C4%8Dn%C3%BD-dokument-Particip%C3%A1cia-det%C3%AD-a-mlad%C3%BDch-%C4%BEud%C3%AD.pdf>

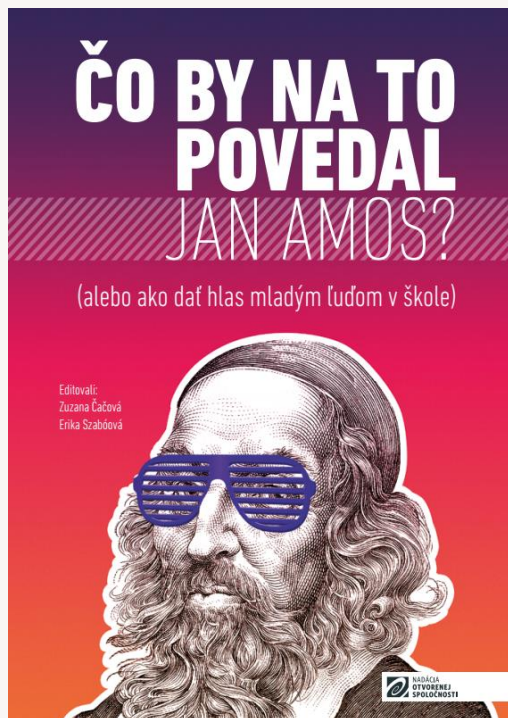
→ http://osf.sk/wp-content/uploads/2019/07/HLAS_DET1.pdf

→ <http://osf.sk/wp-content/uploads/2019/03/PARTICIPACIA.pdf>

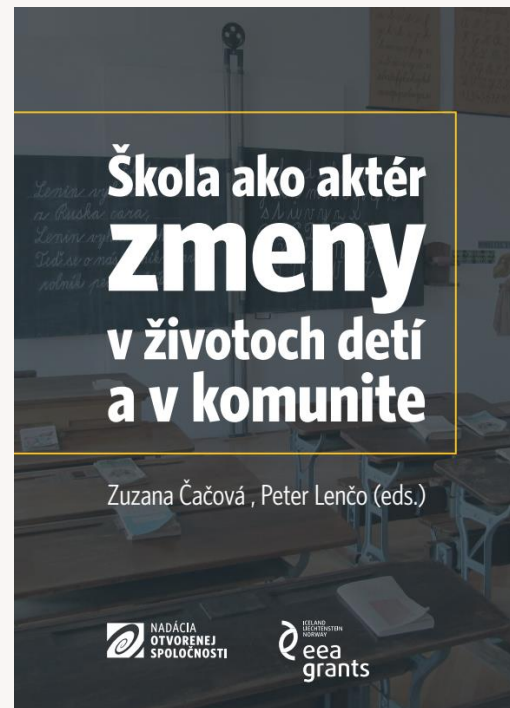
NIEČO NA PREČÍTANIE:

→ <https://osf.sk/pribehy/co-by-na-to-povedal-jan-amos/>

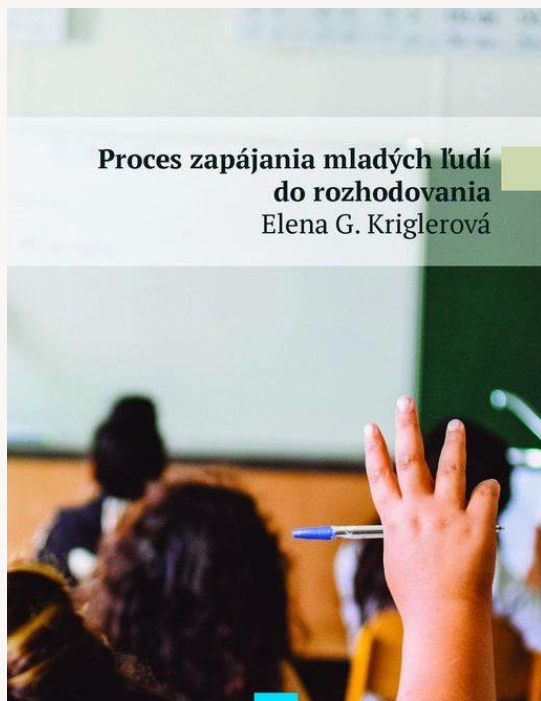
→ https://osf.sk/wp-content/uploads/2017/07/LP-vo-vychove-a-vzdelavani_elektronicka.pdf

→ <https://osf.sk/wp-content/uploads/2015/02/skola-ako-akter-zmeny.pdf>

NIEČO NA PREČÍTANIE:

→ <https://osf.sk/nezaradene/proces-zapajania-mladych-ludi-do-rozhodovania/>

→ <https://osf.sk/wp-content/uploads/2020/06/Strategia-participacie-25062020.pdf>

→ <https://osf.sk/wp-content/uploads/2020/06/Index-participacie-26022020.pdf>

